

**PLANUL NAȚIONAL
STRATEGIC**

APROBAT DE
COMISIA
EUROPEANĂ ÎN
7 DECEMBRIE 2022
ORA 10 CU
DECIZIA C(2022)
8763

**DOCUMENT PROGRAMATIC
STRATEGIA**

**MINISTERULUI AGRICULTURII
PENTRU ANII 2023 - 2027**

PLANUL NAȚIONAL STRATEGIC PAC 2023-2027

**Planul Național
Strategic PAC
reprezintă
STRATEGIA
AGRICOLĂ LA
NIVELUL ROMÂNIEI
pentru perioada
2023-2027**

PNS are obiective clare pentru dezvoltarea agriculturii, industriei alimentare și a satului românesc.

PNS 2023-2027 înglobează instrumente de sprijin finanțate atât din FEAGA cât și FEADR

- Pilonul I FEAGA - Plățile directe și intervenții sectoriale (măsuri pentru susținerea pieței)
- Pilonul II: FEADR - Politica de dezvoltare rurală

NOILE PRINCIPII ALE REFORMEI POLITICII AGRICOLE COMUNE 2021-2027

SIMPLIFICARE

Reducerea
poverii
administrative
pentru
fermieri și
celelalte
categorii de
beneficiari

SISTEM BAZAT PE PERFORMANȚĂ

Asigurarea
rezultatelor
politicilor

O MAI BUNĂ DIRECȚIONARE

O legătură
mai strânsă
cu realitățile
locale

PĂSTRAREA UNOR ELEMENTE COMUNE SOLIDE

Menținerea
condițiilor de
concurență
echitabilă
Ambiții mai
mari privind
mediul și
clima

**Reechilibrarea
responsabilită-
ților între COM și
statele membre**

**Simplificarea și
modernizarea
politicii**

**Stimularea
digitalizării și
utilizarea unor
tehnologii sau
idei inovative în
agricultură**

**Principiile
aplicabile
PNS
2023-2027**

**Distribuirea mai
echitabilă a
plăților directe**

**Sprjin mai bine
orientat, bazat
pe rezultate și
pe performanță**

**Creșterea
cerințelor în
materie de
mediu și climă**

PNS prevede 89 tipuri de intervenții, incluzând 51 intervenții prin FEAGA și 38 intervenții prin FEADR

Mutarea accentului de la conformitate către rezultate și performanță

Creșterea ambițiilor în materie de mediu și climă și bunăstarea animalelor

Un grad ridicat de flexibilitate în stabilirea regulilor detaliate de eligibilitate și selecție

Extinderea sectoarelor pentru care se acordă finanțare din PNS: bunăstarea vacilor și vițelilor, investiții în sectorul hamei, în floricultură, plante medicinale și aromatice, în tehnologii forestiere care îmbunătățesc reziliența și valoarea de mediu a ecosistemelor forestiere, perdele de protecție

Introducerea unui instrument de sprijin al fermierilor afectați de pierderi ale producției agricole prin care se acordă despăgubiri în caz de calamități

Stimularea digitalizării și utilizarea unor tehnologii sau idei inovative în agricultură

Mărirea valorilor maxime pe proiect

Obiectivele de mediu :

- contribuția la atenuarea și adaptarea la schimbările climatice;
- promovarea dezvoltării durabile;
- Gestionarea eficientă a resurselor naturale;
- contribuția la protejarea biodiversității;
- îmbunătățirea serviciilor eco-sistemice;
- conservarea habitatelor și a peisajelor.

PNS vizează atingerea următoarelor Obiective:

I. Promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat care să asigure securitatea alimentară, creșterea viabilității fermelor prin stabilizarea veniturilor fermierilor și eliminarea disparităților dintre ferme

II. Consolidarea orientării către piață și creșterea competitivității sectorului agro-alimentar prin intensificarea cooperării, încurajarea investițiilor colective, modernizarea, restructurarea fermelor, prin investiții pentru îmbunătățirea productivității concomitent cu dezvoltarea, modernizarea industriei alimentare

III. Dezvoltarea socio-economică a spațiului rural prin atragerea și susținerea tinerilor și facilitarea dezvoltării afacerilor, promovarea și creșterea ocupării forței de muncă, incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale

**BUGET PNS
2023-2027**

**15,8
miliarde euro**

**Pilonul 1
(FEGA)**

Plăți directe

9,78 miliarde euro

Interventii sectoriale

151 milioane euro

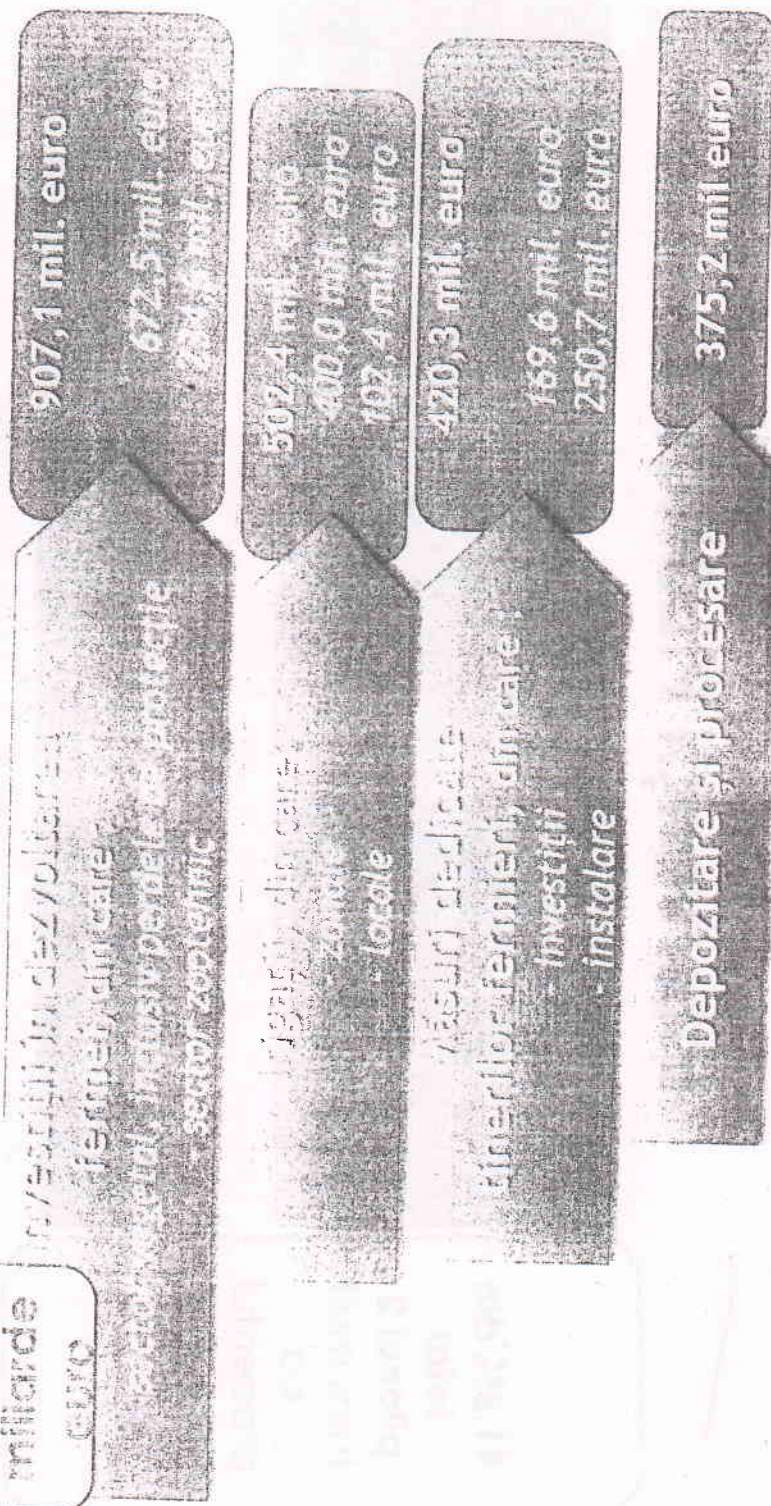
**Pilonul 2
(FEADR+Buget de stat)**

5,87

miliarde euro

Total
2,19
miliarde
euro

Intervenții PILONUL 2

Intervenții PILONUL 2

41,8% din
total
pilonul 2
(mai mult
ca
procentul
obligatoriu
de 35%)

Mediu și climă, din care:
- agromediu și climă
- agricultură ecologică
- zone cu constrângeri naturale
- forestier

1.719,91 mil. euro
492,33 mil. euro
389,72 mil. euro
663,99 mil. euro
174,87 mil. euro

Bunăstarea animalelor

736,3 mil. euro

Intervenții PILONUL 2

Dezvoltare zonelor rurale, din care:

- LEADER (infrastructură locală, socială, patrimoniu local, scheme de calitate, economie circulară, scarisaj)
- Agricol
- Infrastructură rurală

85,1 mil. euro

500,0 mil. euro

150,0 mil. euro

201,0 mil. euro

Intervenții suport, din care:

- prime de asigurare și instrumente de gestionare riscurilor
- grupuri de producători
- cooperare și inovare
- consiliere și transfer de cunoștințe
- asistență tehnică

356,9 mil. euro

97,9 mil. euro

15,4 mil. euro

40,2 mil. euro

10,0 mil. euro

193,4 mil. euro

Intervenții PILONUL 1

Sector VEGETAL total

- plată de bază
- plată redistributivă
- sprijin cuplat
- tineri fermieri

6.276,4 mil. euro

4.822,4 mil. euro

978,7 mil. euro

408,1 mil. euro

67,2 mil. euro

Sector ZOOTEHNIC

- sprijin cuplat

1.059,4 mil. euro

PLAȚI
DIRECTE

Intervenții PILONUL 1

Sector VEGETAL, din care:

- Practici benefice pentru mediu > 10 ha
- Gospodăria tradițională < 10 ha
- Înierbarea intervalului dintre rânduri în plantațiile pomicele, viticole, pepiniere și hameiști

2.199,5 mil. euro
1.639,3 mil.euro
478,5 mil.euro
81,7 mil.euro

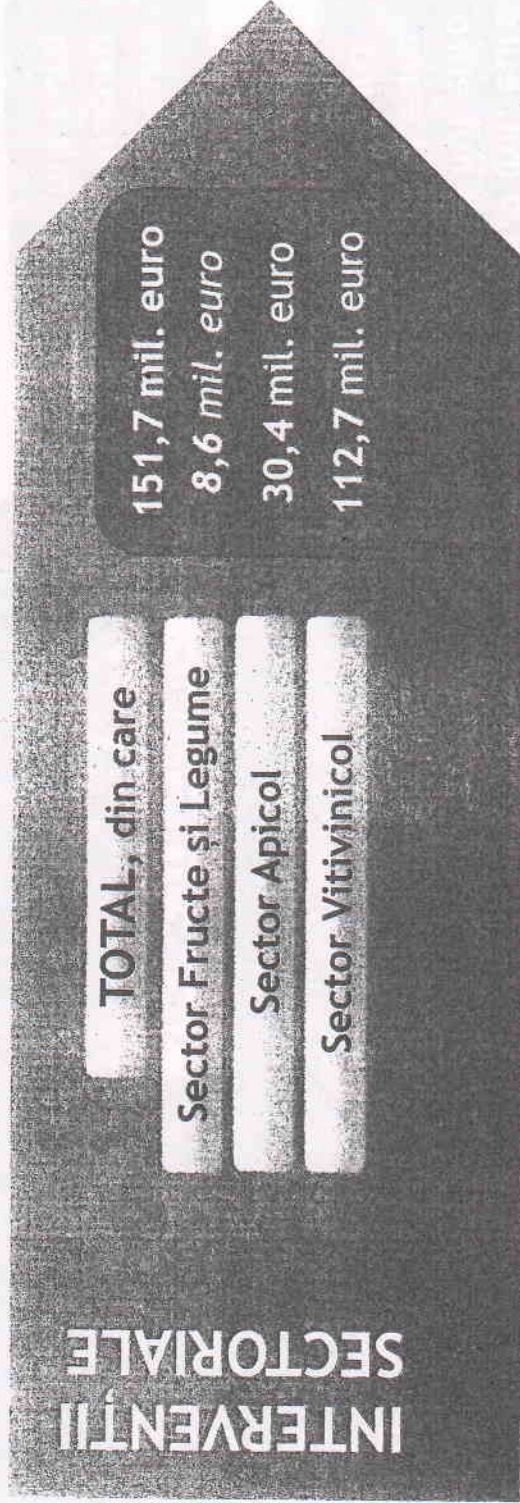
Sector ZOOTEHNIC, din care:

- Bunăstare Vaci de lapte
- Bunăstare Tineret bovin

247,9 mil. euro
142,8 mil.euro
105,1 mil.euro

ECO-SCHEME

Intervenții PILONUL 1

Norme privind condiționalitatea – PNS 2023-2027

Domenii	Specificare	(standarde/cerințe)
1. Clima și mediul	Schimbările climatice (afenuare și adaptare)	GAEC 1-3
	Apa (protecție și calitate)	SMR 1 și 2 GAEC 4 GAEC 5-7
	Solul (protecție și calitate) Biodiversitate și peisaj (protecție și calitate)	SMR 3 și 4 GAEC 8 și 9 SMR 5 și 6 SMR 7 și 8 SMR 9
2. Sănătate publică și sănătatea plantelor	Siguranța alimentară Produse de protecție a plantelor	SMR 10 SMR 11
	3. Bunăstarea animalelor	Bunăstarea/protecția vitelor Bunăstarea/protecția porcilor Bunăstarea/protecția animalelor de fermă

Autorități implicate (reglementare/implementare/control) în raport cu domeniul de competență:

- ✓ MMAP/APIA – Clima și mediul (SMR 1-4 și unele standarde GAEC).
- ✓ ANSVSA/APIA - Sănătate publică, siguranța alimentară și bunăstarea animalelor (SMR 5, 6, 9, 10 și 11).
- ✓ AN Fitosanitară/APIA – Produse de protecție a plantelor (SMR 7 și 8).

GAEC: standarde privind menținerea terenurilor în bune condiții agricole și de mediu (good agricultural and environmental conditions).

Norme de **ecocondiționalitate**: sunt reprezentate de cerințele legale în materie de gestionare [așa-numitele „cerințe SMR” - statutory management requirements].

PLĂȚI DIRECTE

**Sprijin de bază pentru venit
în scopul sustenabilității
(BISS)**

În perioada 2023-2027

România va aplica intervenția
BISS pentru o suprafață de
9.697.000 ha

plafonul BISS pentru perioada 2023-2027
este de 4.82 miliarde euro

înlocuiește actuala schemă de
plată unică pe suprafață (SAPS)

Scopul BISS

- realizarea viabilității fermelor agricole
- acordarea unei plăți anuale decuplate de producție pe hectarul eligibil declarat de fermierul activ

- BISS vizează alături de eco-schemele specifice, îmbunătățirea performanței de mediu.

Cuantumul unitar al intervenției are o evoluție crescătoare de la 96,47 euro/ha în anul 2023 la 103,06 euro/ha în 2027, fiind în corelație directă cu creșterea graduală a bugetului alocat României.

ANUL

2023

2024

2025

2026

2027

**Srijin redistributiv
complementar pentru
venit în scopul
sustenabilității (CRISS)**

Subvenția destinată fermelor
între un hectar și 50 de hectare
Fermele mici de la 1-50 ha
reprezintă majoritatea
exploatațiilor din România.

2023-2027:

suprafață planificată pentru
care se acordă srijinul este
3.748.473 ha

2023-2027:

**10% din plafonul de plăți directe,
978.69 milioane euro.**

- srijin suplimentar pentru o suprafață de 39% din total suprafață înscrisă în IACS, gestionată de majoritatea fermierilor (97%) care contribuie la susținerea vitalității spațiului rural.
- Srijin complementar cu Intervenția BISS, cu eco-schemele adresate sectorului vegetal, cât și cu alte scheme de srijin cuplat din sectorul vegetal și zootehnic.
- CRISS se adresează fermierilor eligibili pentru plata BISS.

Plata anuală unitară pe suprafață = raportul între plafonul anual al intervenției CRIS și numărul de hectare eligibile determinate de APIA în fiecare an de plată, NUMAI PENTRU fermele care se încadrează în intervalul 1-50 ha.

Aceasta plată se adresează, totodată, și fermelor care nu făceau obiectul schemei "micii fermieri", dar care constituie segmentul agriculturii la scară mică și mijlocie, Sprijinul redistributiv complementar pentru venit va fi acordat fermierilor care nu și-au fragmentat exploatațile după 2020

ANUL	CUANTUM PREVĂZUT euro/ha
2023	50,61
2024	51,42
2025	52,08
2026	52,82
2027	54,16

Sprijin complementar
pentru venit pentru tinerii
fermieri
până în 40 ani cu
competențe în domeniul
agricol

67,20

MILIOANE EURO

2023	2024	2025	2026	2027
12,88	13,16	13,44	13,72	14,00
milioane euro	milioane euro	milioane euro	milioane euro	milioane euro
(46 euro/ha)	(47 euro/ha)	(48 euro/ha)	(49 euro/ha)	(50 euro/ha)

SPRIJIN CUPLAT

GRUP

CLUB

GRUP

GRUP

GRUP

GRUP

GRUP

GRUP

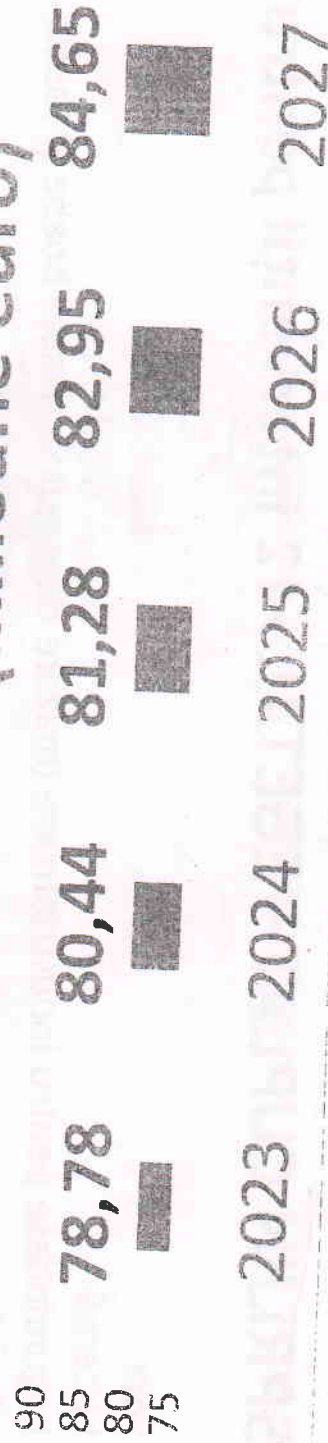
GRUP

GRUP

SPRIJIN CUPLAT ÎN SECTORUL VEGETAL

Sprijin cuplat vegetal - 12 intervenții (milioane euro)

SPRIJIN CUPLAT VEGETAL -12 intervenții pentru:

Soia

Lucernă

Leguminoase pentru industrializare (mazăre de grădină, fasole boabe și fasole păstăi)

Cânepă

Orez

Sămânță de cartof

Hamei

Sfeclă de zahăr

Legume cultivate în câmp pentru consum în stare proaspătă sau destinate industrializării (tomate, castraveți, ardei, vinete)

Legume cultivate în sere și solarii (tomate, castraveți, ardei, vinete, varză)

Fruite (prune, mere, cireșe, vișine, caise, piersici)

Semințe pentru plante furajere

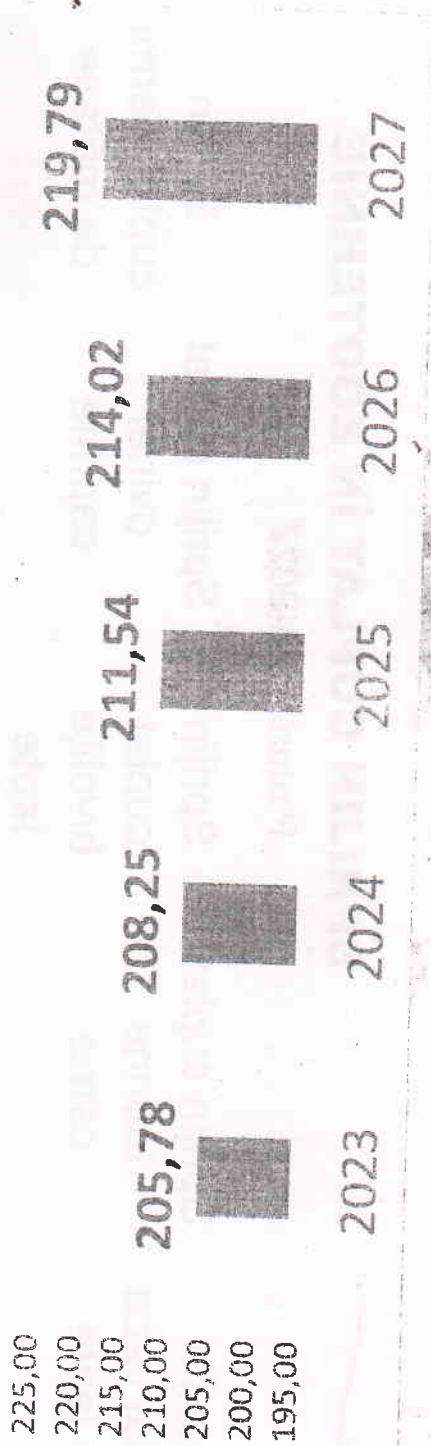
SPRIJIN CUPLAT ÎN ZOOTEHNIE

1 006
miliarde
euro

5
interventii

Srijin cuplat zootehnic (5 interventii)

milioane euro

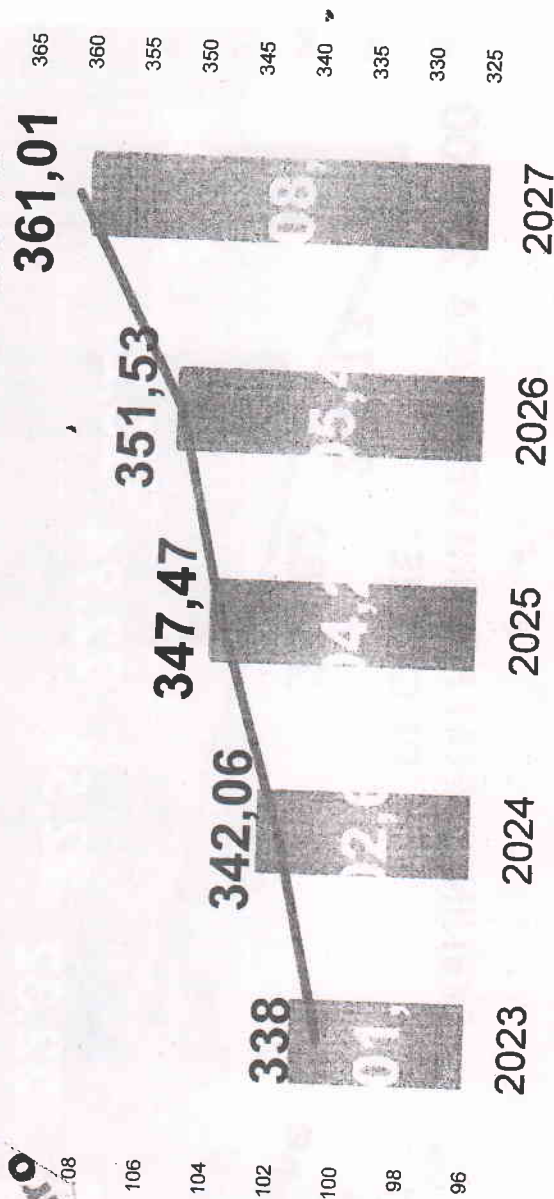
SPRIJIN CUPLAT ÎN ZOOTEHNIE

Plafon 2023-2027

Sprijin cuplat vaca de lapte	Sprijin cuplat taurine carne	Sprijin cuplat bivolite lapte	Sprijin cuplat ovine/ caprine	Sprijin cuplat viermi de mătase	522,02 milioane euro	114,9 milioane euro	10,45 milioane euro	411,84 milioane euro	0,15 milioane euro
------------------------------------	---------------------------------------	--	-------------------------------------	---------------------------------------	----------------------------	---------------------------	---------------------------	----------------------------	--------------------------

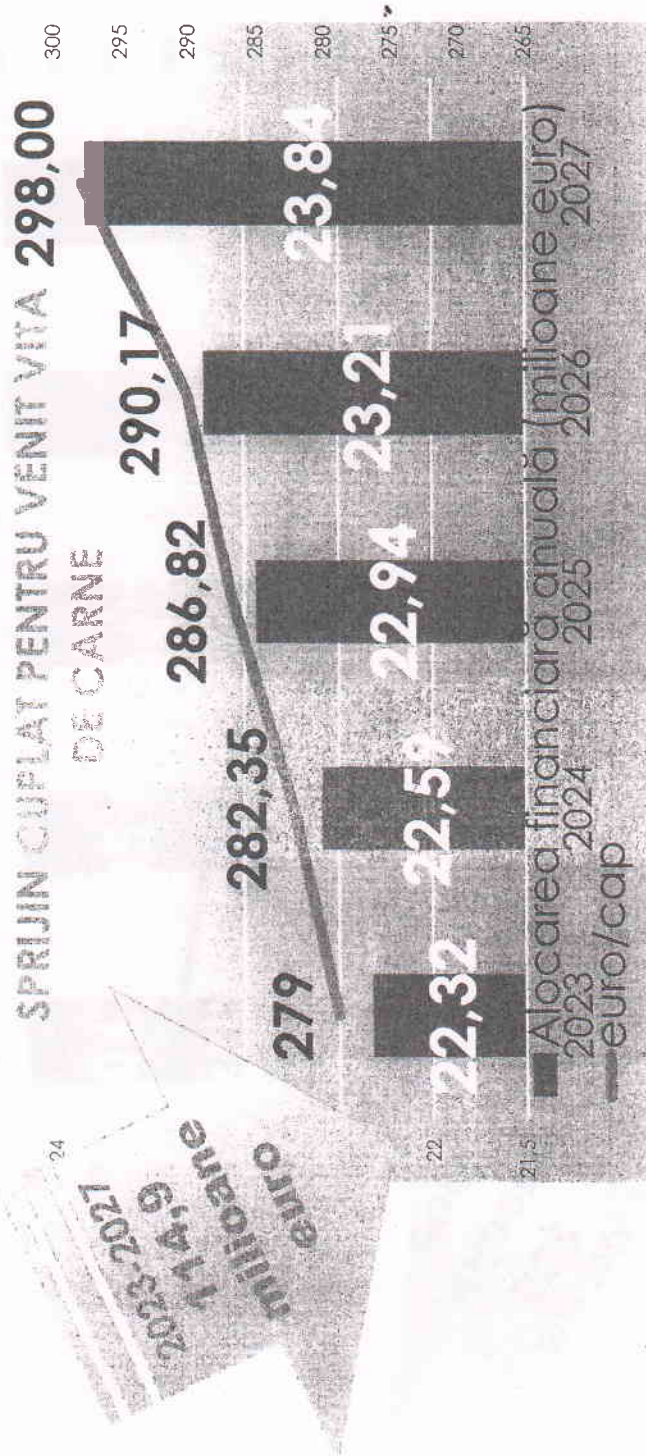
SPRIJIN CUPLAT PENTRU VACI DE LAPTE

SPRIJIN CUPLAT PENTRU VACI DE LAPTE

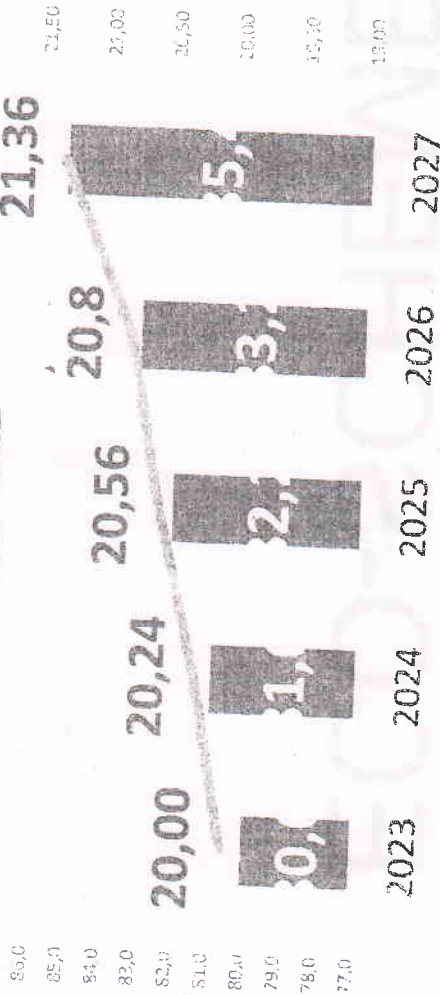
■ Alocarea financiară anuală (milioane euro) — euro/cap

SPRIJIN CUPLAT PENTRU VENIT VITA DE CARNE

SPRIJIN CUPLAT PENTRU OVINE/ CAPRINE

SPRIJIN CUPLAT PENTRU OVINE/
CAPRINE

■ Alocarea financiară anuală (milioane euro)
— euro/cap

2023-2027
411.84
milioane
euro

ECO-SCHEME

ECO-SCHEME SECTOR VEGETAL

1,64 miliarde
euro

Practici benefice
pentru mediu
aplicabile în
teren arabil (>10
ha)

2023- 56 euro/ha

478,5 milioane
euro

Practicarea unei
agriculturi
prietenoase cu
mediul în
fermele mici
(gospodăria
tradițională <10 ha)

2023- 76,0 euro/ha

81,71 milioane
euro

Înierbarea
intervalului dintre
rânduri în
plantațiile
pomicole, viticole,
pepiniere și
hameiști

2023- 85,5 euro/ha

ECO-SCHEME ZOOTEHNIE

**Bunăstarea
vacilor de lapte**

Plafon 2023-2027

142,75 milioane euro

**Bunăstarea tineretului
bovin la îngreșat**

Plafon 2023-2027

106,14 milioane euro

INTERVENȚII SECTORIALE

ТВОУЕ ДАГОТ
ТРАВЕЛЛН А.Д.Е.
ГОЛО

ГОЛО
ТРАВЕЛЛН А.Д.Е.
ДУ ЖОУ ЕРЕС ДИО

ИНТЕРВЕНȚИ ИИ СЕКТОРИАЛЕ

INTERVENȚII ÎN SECTORUL APICOL

**TOTAL BUGET
(60,8 milioane
euro)**

**din care 50% UE
(30,4 milioane
euro)**

INTERVENȚII pentru

- **Combaterea agresorilor și a bolilor specifice stupilor, în special a varoozei**
- **Raționalizarea transumanței/stupăritului pastoral**
- **Acțiuni pentru îmbunătățirea calității produselor în vederea unei mai bune valorificări pe piață**

INTERVENȚII SECTORIALE

INTERVENȚII ÎN SECTORUL FRUCTE- LEGUME 8,6 milioane euro

Pentru:

- Investiții în active corporale și necorporale, cercetare și producție experimentală
- Acțiuni pentru îmbunătățirea sustenabilității și a eficienței transportării și depozitării
- Acțiuni de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea
- Măsuri de prevenire și gestionare a crizelor pe piața fructelor și legumelor

INTERVENȚII ÎN SECTORUL

VITIVINICOL 41,5 milioane euro
Pentru:

- Restructurarea și reconversia plantațiilor viticole
- Investiții în active corporale și necorporale
- Asigurarea recoltelor
- Investiții în active corporale și necorporale menite să sporească durabilitatea producției de vin

INSTRUMENTUL DE SPRIJIN AL FERMIERILOR
AFECTAȚI DE PIERDERI ALE PRODUCȚIEI AGRICOLE

2023-2027

391,4

milioane

euro

Instrumentul de sprijin va face obiectul unui act normativ care va reglementa înființarea Comitetului de Gestionare a Riscului și a Fondului de risc din agricultură

MADR, a prevăzut în Planul Național Strategic 2023-2027 două forme de sprijin în sumă totală de 391,4 milioane euro, astfel:

- A. 24,1 milioane euro, sprijin acordat fermierilor pentru subvenționarea primelor de asigurare
- B. 367,3 milioane euro, sprijin acordat fermierilor afectați de pierderi ale producției agricole ca urmare a fenomenelor climatice nefavorabile, constituit din:
 - a. procent de 3% din plățile directe anuale cuvenite fermierilor în perioada 2023-2027 de până la 293,5 milioane euro;
 - b. contribuția FEADR în sumă totală de 62,4 milioane euro;
 - c. contribuția de la bugetul național în sumă de 11,5 milioane euro.

Implementarea *Instrumentului de sprijin al fermierilor afectați de pierderi ale producției agricole* din cadrul PNS are în vedere degrevarea bugetului de stat de viitoare obligații financiare către fermieri, rezultate în cazul fenomenelor de calamitate a producției agricole

INSTRUMENTUL DE SPRIJIN AL FERMIERILOR AFECTAȚI DE PIERDERI ALE PRODUCȚIEI AGRICOLE

1. Crearea cadrului legislativ pentru înființarea Comitetului de Gestionare a Riscului din agricultură și a Fondului de risc
Trimestrul I 2023
ianuarie 2023
2. Posibilitatea de derulare de către APIA a unei proceduri de achiziție publică pentru realizarea caietului de sarcini pentru elaborarea softului necesar pentru digitalizarea informațiilor privind fenomenele climatice, gradul de afectare a producțiilor agricole precum și a altor aspecte relevante pentru implementarea instrumentului de sprijin
Trimestrul I 2023
3. Elaborarea legislației pentru stabilirea:
 1. Tipurilor de riscuri eligibile și acoperirea acestora prin instrumentul de sprijin
Trimestrul I 2023
 2. Normelor referitoare la constituirea și gestionarea riscurilor eligibile
Trimestrul II 2023
 3. Metodologiei de calcul a pierderilor și factorii declanșatori pentru compensarea pierderilor de producție
Trimestrul II 2023
4. Procedura de achiziție publică pentru elaborarea softului necesar APIA pentru digitalizarea sistemului de constatare, autorizarea și plată a despăgubirilor cuvenite fermierului din Fondul de risc
Trimestrul III 2023
5. Testarea sistemului informatic al APIA
Trimestrul II 2023

**Calendarul
propus pentru
realizarea
Instrumentului
de sprijin al
fermierilor
afecțați de
pierderi ale
producției
agricole**

INSTRUMENTUL DE SPRIJIN AL FERMIERILOR AFECTAȚI DE PIERDERI ALE PRODUCȚIEI AGRICOLE

Calendarul propus pentru realizarea Instrumentului de sprijin al fermierilor afecțați de pierderi ale producției agricole

6. Demersuri necesare pentru facilitarea implementării instrumentului de sprijin:
- Obținerea de informații privind plățile efectuate de societățile de asigurări fermierilor care au beneficiat de subvenționarea primelor de asigurare pentru secetă de subvenționarea primelor de asigurare pentru secetă
 - Obținerea de informații de la fermierii înregistrați la APIA privind istoricul producțiilor, date statistice, etc.
 - Includerea în Cererea de plată a informării fermierilor cu privire la participarea la Fondul de risc și luarea la cunoștință cu privire la reținerea contribuției aferente
 - Consultări cu Comisia Europeană, DG-Agri pentru clarificarea aplicării anumitor prevederi din Reg. Nr. 2115/2021
 - Demersuri pentru definirea unei polițe de asigurare unitare, în cazul secetei, pentru toate societățile de asigurare
 - Proceduri de informare a fermierilor cu privire la modul de funcționare a instrumentului de sprijin propus prin PNS - trimestrul II 2023

ianuarie 2023

la depunerea Cererilor de plată

ianuarie 2023

februarie - martie 2023

februarie 2023

Trimestrul II - III 2023

**AJUTOARELOR NAȚIONALE TRANZITORII COMPLEMENTAR CU
INTERVENȚIILE DIN CADRUL PLANULUI STRATEGIC PAC**

Ajutorul național tranzitoriu (ANT) de la bugetul național
continuă să fie o componentă importantă de sprijin pentru
fermieri.

2023-2027
903,8
milioane
euro

- ANT 1 – plată culturi în teren arabil
- ANT 2,3 - plată decuplată pentru in și cânepă pentru fibră
- ANT 4 - plată decuplată pentru tutun
- ANT 5 - plată decuplată pentru hamei
- ANT 6 - plată decuplată pentru sfecla de zahăr
- ANTZ 7 - lapte de vacă - plată decuplată de producție
- ANTZ 8 - carne de vită și mânzat - plată decuplată de
producție
- ANTZ 9 - ovine și caprine femele - plată cuplată de
producție